

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri — poldnevno. — Stane za celo leto 15 l., za pol leta 8 l., za četrt leta 4 l. Za inozemstvo celo leto 30 l. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Odgovorni urednik: RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. List izdaja konsorcij GORIŠKE STRAŽE. Tisk. S. Spazzal v Trstu. Uprava in Uredništvo: ulica Mameli 6. (prej Scuole).

Številka 48.

V Gorici v ponedeljek 18. junija 1923.

Letnik VI.

Napačna pota.

Sedanja vlada hoče Italijo preobraziti. V notranjosti hoče napraviti mir in red ter doseči, da se gospodarsko okrepi, na zunanjo pa hoče dvigniti med vodilne sile v svetovni politiki. Brez ovinkov moramo priznati, da zasluži min. predsednik Mussolini v borbi za dosego tega cilja naše občudovanje. Neumorno in neprestano je na delu, da bi dovedel do zmage svojo zamisel. Z naravnost nadčloveškimi naporom se trudi, da bi ustvaril novo, veliko Italijo.

Ali bodo rodili njegovi napori zaželjeni uspeh? Ali so sredstva in pota, katerih se poslužuje, prava in zadostno premišljena?

Kakor smo zgoraj odkritosrčno izrekli svoje občudovanje nad neutrudljivim delom min. predsednika Mussolinija, tako ugotavljamo tudi brez pridržkov, da zelino, da bi se Italija gospodarsko ojačila in bi postala velevlast, s katero bi se moralo v svetovni politiki resno računati. Toda zdaj se nam, da so pota, po katerih hodi sedanja vlada, marsikaj in marsikje pogrešena in napačna. Vemo sicer, da se našim besedam, čeprav so najiskrenejše, pridružuje zlobne namena. Vemo tudi, da se naše opominje s prezirljivostjo prestli. Vendar nas to ne plaši, da bi ne dvigali svojega svarečega glasu in opozarjali narodne činitele na napake, ki jih zagreše.

Mir in red ter gospodarska okrepitev, to so programne točke za našo notranjo politiko. Sedanja vlada hoče izvesti te zadeve na povsem samostojni način. Kljub temu da živimo v dobi, ki je bolj demokratična kot kakšna prej, se skuša ustvariti nekakšna neomejena nadvlada nekaterih, ki se smatrajo za edino poklicne, da imajo vso oblast v svojih rokah. Vsak državljan se sedaj v povojni dobi zaveda bolj kot kdaj prej, da ima v državi sicer svoje dolžnosti, toda tudi svoje pravice. Kakor ga nihče ne sme razrešiti njegovih dolžnosti, tako se tudi sam na noben način neče odpovedati svojih pravic. Ako pa sedanja vlada hoče uzakoniti nov volilni red, po katerem naj bi fašistovska stranka prišla do absolutne premoči je neupno, da zadeva s tem na odpor vseh onih, ki hočejo pri upravi države odločujoče sodelovati. Sicer je mogoče, da se te odporne duhove vsled trenutni moči pritise ob steno, toda s tem se ni rešeno, da se je v njih zatrla zavest, da se jim godi krivica. In ta zavest ne bo mirovala, temveč bo postajala pri vsakem novem nasilju močnejša, dokler ne bo planila nekoga dne z vso zahtevano silo na dan. Miren in red v državi je s takim postopanjem napravljena prav slaba usluga. V štirideset milijonski državi se da s par stotisočimi narodne milice sicer marsikaj potlačiti in vdusiti, toda razkačenih in v svojem državljanstvu ponosu vzaljenih milijonov državljanov ne!

Tudi organizacija »narodne milice« same je po našem skromnem mnenju bolj prikladna, da ustvari gnezdišče neprestanih bojov in nemirov, mesto da bi bila varuhinja miru in reda. Ne bomo navajali v tem oziru raznih neprijetnih dogodkov, ki so se že pripetili v zadnjem času širom države. Naj navedemo v podkrepitve svoje trditve samo dogodek, ki se je

izvršil večeraj v nedeljo zvečer, malo prej kot smo pisali to vrste, tu v Trstu. Karabinerji so aretirali nekoga znanega fašista, ker je osumljen, da se je vdeležil napada na komunističnega občinskega svetovalec Ribaricha, katerega je pred dvema tednoma odpeljala iz njegovega stanovanja gruča fašistov z namenom, da z njim tam gori v samotni trzaski »bosket« po svoje obračuna. Ribarich se je posrečilo, da je v zadnjem hipu zbežal in večeraj je bil eden njegovih »prijateljev« aretirani. »Narodna milica«, varuhinja javne varnosti, je pa posegla vmes in je hotela aretiranca osvoboditi. Karabinerjem so prišli na pomoč vojniki in je prišlo do spopada med »narodno milico« in vojaštvom ter so bili trije vojniki ranjeni, med njimi dva bače težko.

Ravnatoko je tudi način, po katerem se hoče doseči gospodarska okrepitev v marsičem napačen. Vključenje izplačil vojne odškodnine, kopičenje novih davkov, izmозgavanje

uradništva i. t. d. brezdelovno niso sredstva, s katerimi naj se dvignie narodno blagostanje.

Konečno se besedo o zunanji politiki tudi tu hočemo podpreti svojo trditve samo z malim zgledom:

Pred kratkim smo poročali o govorih, ki sta ju imela Mussolini in jugoslovanski zunanji minister Ninčić o razmerju med Italijo in Jugoslavijo. Oba državnika sta izrekla željo po čimbolj prijateljskih odnosajih med obema sosedoma. Kakor pa s trpkostjo poročajo jugoslovanski listi se je sedaj ob bolgarskem preobratu postavila Italija povsem proti Jugoslaviji in ji celo očitajo, da podpira macedonske in albanske irredentiste. Vprašanje sporazuma glede Reke, vprašanje glede trajne ureditve trgovskih in gospodarskih zvez med obema državama, razna druga pereča vprašanja, z eno besedo: vprašanje nekvalitnega sožitja postaja dvomljivo.

Ali niso to napačna pota?

Kaj se godi po svetu?

Stamboljski ubit.

Zadnje smo občino poročali o preobratu v Bolgariji. Takrat je bil položaj se derele nejasen in ni bilo nič gotovega, kdo postane zmagovalec. Nekateri vesti so pravile, da ima v voličnemarna vlada veliko trdnjšo pozicijo, druge so pravile, da je macedanska vojna neizogibna, ker je stamboljski zibel okrog same za velike armade svojih pristašev, ter je že pričel s svojimi pohodmi na Sofijo. Ti glasovi so večinoma tudi zagovarjali da bo končni uspeh brezdelovno na strani Stamboljskega. Vsa ta prerokovanja in težnja je z enim mahom razrešena, saj je že sedanje vlade zajela stamboljskega in ga po kratkem času razstrelila, s smrtjo Stamboljskega je brezdelovno za enkrat zmagala na strani njegovih nasprotnikov in je tudi zelo dvomljivo, če se to stanka bolgarskih kmetov se kdaj delovala do one moči, ki je je posegla pod svojim sedaj novim voditeljem.

O boju, v katerem je bil Stamboljski ubit, si poročila povsem namprotujoče. Uradno poročila se glasi: »Stamboljski je bil v petek ob 7. uri ubit. Obnel se je na komandanta vladnih čet z izjavo, da se hoče udati. Ob 3. uri popoldne so ga odpeljali v avtomobilu iz Veitena v Taur-Pasaričik. Mušica ga je hotela linčati, vsled česar ga je poveljnik da se izogne incidentom, dal odvesti v Slavovico. Na potu so ga oboroženi seljaki napadli, pri čemer se mu je posrečilo uciei. Na povleje da naj se ga zasleduje in privede v Sofijo, je nastalo streljanje, v kat rem je po bel. Vlada obžaluje, kar se je zgodilo in ho uvedla strogo preiskavo.

Poročila iz neuvadnega vira pa zatrjujejo, da je bil boj, v kater ni je padel Stamboljski, umetno izzvala. Poveljniki vladnih čet so imeli ukaz in ministrskega predsednika nikakor živoga ne pripeljejo v Sofijo. To ukaz se je točno izvršil.

Nova vlada slavi zmago.

S smrtjo Stamboljskega se smatra nadaljni odpor kmečkih čet za nemogoče. Pristaši nove vlade prirejajo v Sofiji zmagoslavne manifestacije. Pred laškimi in madž rskim

poslanštvom je prišlo ponovno do ovacij. Bolgarski agenti razstajajo ves da se vose kraj Ferdinand prevzeli cur, ki je moral ob koncu svetovne vojne bežati, ki se stalna naseli v Bolgariji, da bi bil svagom doli Bolgari svetovalec. Bolgarski emigranti iz Berlina, Budaja in Budimpeste so poslali vladi brezupne besedice.

Težaven položaj Jugoslavije.

Kakor smo že poročali, je bil stamboljski zmagovalec sporazuma med Jugoslavijo in Bolgarijo. Na strani je zato v svo odločitostjo protiočini. Macedoncem — macedonci in makedonskopoljuče — ki so pričeli Jugoslaviji, toda se hočejo od njih odceliti, iz tega varoka je hotela Jugoslavija napraviti v Sofiji kome v polit Stamboljskoma. Tudi ostale države mitega sporazuma so

v tem oziru podpirale Jugoslavijo in sicer Čehoslovaška z vso gotovostjo, Rumunija pa nekvalitno kolebajoče. Toda do posredovanja Jugoslavije ni prišlo. Glavni vzrok je bil brezdelovno, ker je bil Stamboljski med tem ubit. Toda tudi če bi se to ne bilo zgodilo, je vprašanje, če bi bilo prišlo do posredovanja Jugoslavije. Proti temu posredovanju sta se umirali izrekli Italija in Anglija. Kakor poroča jugoslovanski časopisje, se Italija protivi vsakemu vmešavanju v bolgarske zadeve, ker jih smatra za notranje bolgarske vprašanje. In za to svoje naziranje je pridobila tudi Anglijo, med tem ko Francija odobrava stališče Jugoslavije. Tudi Madžari in Nemci so vsele preobrata v Bolgariji. Zdaj se da so prišli s pudenem Stamboljskega na svoj račun vsi oni, ki se hočejo točnega Balkana.

Očitki napram Italiji.

Jugoslovanski listi očitajo Italiji radi njenega nastopa v bolgarski vprašanju — zadržanost. Dožljejo, da poširja gibanje makedonskopoljuče ter da stoji ob strani skonskega komiteta, ki hoče Kosovo in okolice priključiti Albaniji. Gaje je bil eden najprejdenjih članov tega komiteta te dal v Rimu.

Volilna reforma.

Volilna reforma, o kateri smo že poročali v našem listu, bo povzročila sedanji vladi največje težave. Najprej pregledavo, ljudovci in razdeliti vseh struj so odločena proti njej in tudi med osadnimi macedonskimi strankami ima močve nasprotnikov. X kateri se želijo sicer še precej resservirano, toda v odločilnem trenutku bi le znali pokazati svoje nitičke. Je paš naravno, kajli nihče se ne postu meni ted ni odločevati. Komisija, katero je izvečila poznanica zborstva, da protinje nov volilni red, je že začela s svojim delom. Pred zborstvo na ne pride marč 2. julija kot je bilo prvotno dolženo, čemur priloga se je 2. julija.

DNEVNE VESTI.

Križa stavbenih združg

Mnoge tuje stavbene združge so za zausitile Gorico in nase pokrajino, druge se pripravljajo, da jim sledi, če ne bodo prišle se prej v likvidacijo. Zamotano stanje vojnooskodskega vprašanja in delno vključenje izplačil, jim je onemogočilo nadaljnje delovanje, zato se posredujejo. Mi in tudi vojni oškodovanci ne bomo pretočili za njimi prav nobene solze. Pač pa jih bo spremljali na poti marsikatera klety oslepelih vojnih oškodovancev.

Stavbne združge, pozor!

Kakor izvemo iz dobro poznanih krogov ima finančna oblast nalogo da ne odliha pri sklepanju konkordatov samo 25%, temveč do 50% od cenitve. S tem nastaja za stavbne združge nevarnost da ostanejo brez kritja, ker bo konkordat skoro gotovo nižji kot za zgradbo pogojena cena. Tudi se zdi, da potom obligacije, s katerimi se numerava začeti izplačevati vojna odškodnina, stavbnim združgama ne bo mogoče delati. Kakor zatrjujejo finančni krogi bo namreč resnična vrednost obligacij najmanj 8% nižja kot nominalna.

Stavbne združge bi vsled tega ne bi jele samo pod nizkimi konkordati, temveč se bolj vsled nevarne vrednosti obligacij. Stavbne združge naj bodo zato zelo oprezne in naj skenajo sedanji kritični položaj vzdržati s tem, da kolikor mogoče znižajo svoje režijske stroške ter v vsakem oziru prav ekonomično gospodarajo.

Vedno kavalirji.

Nekemu gospodu iz Gorice je prišel prijatelj iz Trsta dopisnico. Naslovil ja je v slovensčini. Kavalirji na trzaski pošti niso hoteli vprej protidržavne dopisnice v kos, temveč so jo deli lepo v kuverto, na katero so napisali italijanski naslov in jo poslali nosilniku. Drava je bila rešena! Ker je moral Gorican plačati kazneni radi prenizke frankature tudi ni trpela gnotne skode.

Vozni red.

V predzadnjem priobčeni novi voznik red se nam je vrnila pomota. Sprejeli smo vanj za progno Podbrdo-Trst in nazaj prejšnji opoldanski osebni vlak, ki sedaj ne vozi več. Zato priobčeno danes še enkrat novi voznik red.

Vprašanja in odgovori.**M. G., Materija v Istri:**

Vprašanje: Ali se obstoja v Gorici slov. gluhozemnica?

Odgovor: V goriski gluhozemnici je tudi slovenski oddelek; sprejemajo se gluhozemnici od 7 let dalje. Natančna pojasnila daje vodstvo.

N. Br., Doi Trebuša:

Vprašanje: Kako se bo delil denar, ki ga je o priliki poroke princezine Jolande daroval goriski «Mont» za vdove in sirote.

Odgovor: Viceprefekt Piomarta je oddal denar tukajšnjemu društvu, ki ima namen skrbeti za voj. vdove in sirote. To društvo pošilja z onim denarjem otroke v kopele v Gradez. Napravite kratko prošnjo in navedite koliko je otrok star, ki ga hočete poslati v kopele. Županstvo naj potrdi, da ste potrebni in da otrok nima nobene kužne bolezni. To prošnjo vpošljite nam, da jo oddamo naprej; kolekovati je ni treba. Podpore v gotovini se ne dele.

J. P., Deskle:

Vprašanje: Kako se odpravijo kuhinjski ščurki iz barake?

Odgovor: Ščurke odpravi jež, ako ga pustite teden dni v baraki. Po noči pustite skledo polno vode sredi kuhinje in v njej se bodo ščurki vtopili. Vnieti jih morete s klorovim apnom, ki ga dobite v drogeriji. Tega apna denite po en malo v različne spranje in ščurki bodo izginili. Priporočke druge vrste vam pove vsaka knjiga o umnem gospodinjstvu.

PROSVETNA ZVEZA.**Nas colnic»,** peta številka, je te dni izšel. Prinaša zelo pestro vsebino: Kresovi gorijo z lepo sliko; katoliški shod; moženi; pomenki; društvo in oblast; telovadba, društveni oder; društveni vestnik na platnicah. Kakor vedno je zelo živahno in krepko pisan ter ga bo naša mladina gotovo zelo vesela. Čitajte!**Črnice.** K. s. izobraževalno društvo v Črnicah vprižori na shod sv. Vida, 17. junija, točno ob 4 h popoldne na zaprtem dvorišču posojilnične hiše igro **«Fernando, strah Asturije.»** Po igri nastopijo društveni telovadci na orodju. Pri veselici bo sodeloval «Goriski godbeni krožek», ki goji godbo res iz umetniškega stališa in ki žanje povsod, koder se pokaže, bogato priznanje občinstva. Gotovi smo, da bo tudi v Črnicah nastopil z največjim uspehom. Opozorjamo bratska društva, včlanjena v «Prosvetni zvezi», da se naše prireditve vdeležijo v najboljšem številu!**Društvene vesti.****Stendres.** Tukajšnje «Bračno in pevsko društvo» priredi v nedeljo dne 17. t. m. na dvorišču znane gostilne Turri javno prireditev z raznovrstnim vspešnim: petjem, samospevi, dvospevi in veseloigro «Stari grehi». Med odmorji svira «godbeni krožek» iz Mirna. Začetek ob 4 uri popoldne.**Vipolže.** Društvo «Vrtec» naznanja, da se za dne 17. t. m. javljana prireditve radi raznih neprilic odnese za nedolocen čas. Toliko v vednost.**Gabrije.** Prireditve našega slov. izobraževalnega društva se bodo vršila v nedeljo 17. t. m. v senenem logu poleg cerkve, ob 4 h popoldne. Upamo da nas obišete v obilnem številu.**Bovec.** Pevsko društvo «Rombo» ponovi v nedeljo dne 17. t. m. v dvorani družbe S. O. P. A. Novčanovo dramo «Veleja».**DAROVI.**

Za «Slovensko sirotišnico»: Knetska hranilnica in posojilnica v Komnu 100 Lir.

Sirite **Naročajte**
Berite
„Goriško Stražo“.**LISTNICA UREDNIŠTVA.****Beja pri Podbrdu:** «Crna Indija» in «Dan plačila» še nista izšla v knjigi. Prve tri številke in zaplenjeno pošiljamo.**Žaga, A. D.:** Kolikor smo se poučili se dopusti dobe. Vložite prošnjo potom podprefekturo v Tolmino, seveda s potrdilom in priporočilom županstva.**Bovec.** Radi pomanjkanja prostora se v spore glede dramatične kritike ne moremo spuščati.**Gospodinje Vam to velja:**

Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine

„PEKATETE“**So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.**

Opr. št. A 212-21.

PROSTOVOLJNA SODNA DRAŽBA NEPREMIČNIN.

Na licu mesta v Dol. Tribusi so na predlog dedičev pok. Josipa Kadenaro na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

1. Skupina obstoječa iz hiše št. 131 parc. št. 128, 673-2, 699-7, 697-1, 696, 698-7, 698-3, 698-1, 696-2, 698-6, in 698-4 za **6.795 Lir.**2. Skupina obstoječa iz parc. št. 624-6, 624-7 in 654 za **2.565 Lir.**3. Skupina obstoječa iz parc. št. 146 stog, 148 hiša št. 14, klet hlev in dvorišče; 233 pajstva (porušeno); 726, 727-1, 727-2, 727-3, 728, 729, 673-19, 673-20, 673-37, 730, 731, 673-36, 999-1, 1000-1, 998, 1000-2, za **15.725 Lir.**

Dražba se bode vršila dne 7-7 1923 ob 15. uri popoldne na licu mesta v Dol. Tribusi.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisani preturi v sobi št. 16 ob uradnih urah.

Kr. PREKTURA TOLMIN
dne 8-6. 1923.

Rakovšček.

Odpravek je točen. Vodja pisarnice:
Tusulin.**VABILO**

k rednemu občnemu zboru Gospodarskega društva v Steverjanu, ki se bo vršil v prostorih g. Mirkota Pintarja dne 29. junija ob 4. uri pop. s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo nadželstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. odobritev bilance za l. 1922, 4. čitanje revizijskega poročila, 5. spremembe pravil, 6. slučajnosti.

Ako se ne udeleži zadostno število članov, se bo vršil ravno v istih prostorih tri tedne pozneje drugi občni zbor ne glede na število vdeležencev.
Odbor.**Županištvu Standroz pri Gorici.**
Št. 101023.

Razpis začasne službe.

Dodatno k razglasu, objavljenem v «Goriski Straži» dne 14. majnika t. l. razglašajo se sledeče:

Za omenjeno službo prosijo lahko vsakdo, ki ima predpisane predpogoje zlasti še vojni invalidi in pobabljeni. Mesečna plača znaša L. 250,- Rok za vlaganje tozadavnih prošelj je podaljšan do 20. t. m. Nastop službe s 1. julijem t. l.

Standroz, dne 4. rožnika 1923.
Župan: Ant. Rožič L. r.

Kupim ali pa v najem vzajemno za vpočujenega tovariša na samem stojajo hišo z vodo in malim zemljiščem v goriski okolici. Ponudbe nasloviti na Alojzij Urbanšič, M. ren. Merna.

Na novo obnovljena

Tovarna sodevk in pekalic v Podgori se priporoča cenj. krčmarjem in gostilničarjem v mestu in na deželi.
Nemec in Perko, Podgora.**KNJIGARNA K. T. D. v GORICI.**

(Montova hiša)

Društvom! Došla je nova igra: Dr. Al. Remec: «Užitkarji.» Za naše odre vrlo pripravna Stane din. 6,40**Čebelarjem!** Dr. Sime Matejčić je izdal prirodno knjižico za čebelarje »Pčelarenje na med.« Stane 75, stot.**Podjetje grafičnih obrti**
Zaloga vsakovrstnega papirja**Tvrčka E. Passero - G. Chiesa**

Videm - Via Zolleti 4. 6. 8. 10.

RAZGLAS.

Zavod grafičnih obrti E. Passero G. Chiesa naznanja slavnemu občinstvu in posebno onim, ki so že naročili

velik papir Friuli

v primerni meri 1/100,100, da bo ta papir kmalu izgotovljen ter da se bo razprodajal že prve dni v juliju.

Razprodajo je zakasnila »Zveza vzhodne Furlanije«.

Dobro in znano ime zavoda, ki hoče zadostiti vsem zahtevam in potrebam Furlanije, vneto sodelovanje strokovnjakov iz vseh krajev pokrajine jamčijo za popolnost izdaje.

Tvrčka je gotova, da jo bo vsa javnost moralno podprla bodisi radi natančnosti izdelka, kakor tudi z ozirom na okolnost, da je to izdelek podjetja v Furlaniji.

Tvrčka E. Passero G. Chiesa.

P. S. Pošiljajte prednaročila na naslov tvrčke v Rimu.

Cene ugodne.**Vino pristno.****Gostilničarjem!****Zadruga v Dobravljah, v Dornbergu, v Selu in Hranilnica ter Posojilnica v Ribembergu,** ki so se združile v Vinarsko zvezo, se priporočajo gostilničarjem in vsem cenjenim odjemalcem za blagohotna naročila domačih vin v lastnih kletih in v skupni kleti, v Gorici, via Mameli št. 8.

Razprodaja vina v skupni kleti v Gorici se prične s 1. junijem 1923. Razprodaja se od 50. litrov naprej v vsaki množini in po zelo ugodnih cenah.

Vino pristno.**Cene ugodne.****Pozor na domačo tvrčko**
Franc Saunig - Gorica
Gosposka ulica sedaj v. Carducci št. 25

Velika izbira Pfaffovih in drugih šivalnih strojev iz prvih nemških tovarn za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje

za katere jamči do 20 let

Velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. Ceniki na zahtevo poštno prosti. Lastna mehanična delavnica. Brezplačni pouk v umetnem vežanju.

Kje kupite dobro in po nizki ceni klobuke in modno blago?

Edino to pri tvrčki

Mozetič & Dekleva
prej Ivančič Kurinčič

: v Gorici ulica Carducci št. 11. Gosp. ul.

»Jadranski Almanah«.

»Naša založba« v Trstu izda tudi letos »Jadranski Almanah«. Prosimo vse one, ki želijo sodelovati pri tem važnem delu s članki kulturne, socialne in gospodarske vsebine, naj pošljejo svoje prispevke najkasneje do 1. julija t. l. na naslov: France Bevk, Gorica, ul. Favetti 11/1.

Kmalu konec bo nadlog.

Kakor poročajo italijanski listi, je bila minuli petek pri min. predsedniku v Rimu neka deputacija obstoječa iz raznih fašistovskih pravnokar iz Vidma ter iz obeh ravnateljev slovenskega goriškega fašistovskega glasila. Poklonila je predsedniku Mussoliniju dva darova videmskega mesta. Zvečer istega dne sta bila sprejeta direktorja Bandelli in Peternel od Mussolinija se v posebni avdijenci. O tem sprejemu poroča »Piccolo« z dne 16. t. m.: »Slovenska časnikarja-fašista sta razložila min. predsedniku vsa težka politična in gospodarska vprašanja, ki se tičejo naše obmejne pokrajine. Eks. M. S. solini se je živahno zanimal za njihove podatke ter je izjavil svoje to-

bravanje nad sijajnim delom, ki ga razvijata oba časnikarja v nacionalnem oziru. Izrazil je tudi svoje trdno uverjenje, da se bo v najkrajšem času izvršilo duhovno ujedinjenje med starodavnim italijanskim narodom in novimi italijanskimi državljani.«

Upamo, da sta se gg. Bandelli in Peternel srečno vrnila domov.

Krst brez botrov.

Kakor čujemo je dobila Zdravščina pri Gradski drugo ime. Prekrstili so jo v: »Poggio Terza Armata«. Prosimo, da ostanete resni in glejte, da vam ne uide kak zloben nasmešek! Ali ni za državo naravnost življenjskega pomena, da kuje tako kratka krajevna imena? Kako bodo veselili vsi oni, ki morajo večkrat pisati v nekdanjo Zdravščino. Sicer zveni ime res nekoliko slovansko, toda vsled tega so ostali tamošnji Furlani vseeno vedno zvesti in pošteni Furlani. Ali ni naravnost ginljiva skrb, s katero hočejo zabrisati sedanji mogočnjaki vsako sled slovenstva v naših krajih? Kdaj se bodo neki začeli prekrščevati razni Bombigi, Grosichi, Kreehichi i. t. d.? Za italijanski senat so ta imena vendar zelo neprikladna!

vedemo: Meso se sme prevažati iz klavnice samo v zaprtih vozovih. Na oknih mesnic morajo biti mreže, ki zabranjujejo vstop muham; ravno tako morajo biti tudi vrata primerno zavarovana, da se ne zaprta meso in ne pridejo do njega razne mušice. Vse jestvine, ki se jih izstavlja po trgovinah, morajo biti obvarovane pred prahom in raznimi žuželkami.

V vsek trgovinah z jestvinami in v gostilnah se mora strogo paziti na snago. Tipanje in prijemanje raznih jestvin je občinstvu prepovedano. Za zavijanje jestvin se ne sme uporabljati

časopisni papir. Vsi prestopki proti tem navodilom bodo kaznovani.

Nesreča pri delu.

Cernic Ivan, star 37 let, zaposlen pri tvrdki Brunner, se je pri delu precej nevarno ranil na desni roki. Zateči se je moral v bolnišnico, kjer bo ostal okrog 2 tedna.

Legenda sv. Vida.

Legenda Sv. Vida bo morda najlepša lirična drama, katero bo vpriporil Goriški godbeni krožek ob prilični svoje obletnice v soboto dne 23. junija v Trgovskem domu v Gorici.

Kaj je novega na deželi

SOLKAN.

(Smrt v valovih Soče.) V sredi 12. t. m. popoldne se je zgodila pr. nas nesreča, ki je globoko pretresla celo vas. Dvajsetletna Ivanka Bašin, ki je bila vslužbena v gostilni gospe Fonove na Solkanski cesti, je šla prat perilo na Sočo. Prala je na nekem mestu »pod zemljuhom«, kjer je bila takrat narasla Soča zelo de-roča. Nekoliko oddaljena od nje je prala perica, ki je prišla z ujo. Ko sta že skoro skončale delo zapazi perica v svojo grozo, da se je Ivanka zdrnil perilnik in je nesrečnica padla v vodo. Zginila je takoj v valovih in je bila vsaka pomoč nemogoča. Šele čez nekaj časa so opazili ljudje, ki so bili v bližini, že mrtvo truplo sredi Soče. Potem je zopet zginilo in ga do sobote zvečer se niso našli. Nesrečna Ivanka je postala z osmim letom sirota brez staršev. Gospa Fonova jo je takrat vzela k sebi in je bila pri njej ves čas do svoje prezgodnje smrti. Vsi, ki zahajajo v Fonovo gostilno, se gotovo spominjajo prijaznega in postrežljivega dekleta in ga bodo ohranili v dobrem spominu. Ivanka, počivaj v miru! Preostalim in tudi družini Fonovi naše sožalje!

IZ KANALSKEGA.

Pred par dnevi sem prišel na kanalsko sodnijo v Gorici. V svoje veliko začudenje sem moral opaziti, da gospodje, katere vse dobro poznam, ne smejo s strankami več občevati v slovenskem jeziku. To je neznosno! Ali naj to pomeni, da smo enakopravni sodržavljeni, ki imamo enake pravice in enake dolžnosti, o katerih naši državniki tako radi govorijo. Saj se tako nasilno ne postopajo niti s Čulukafri! Na ta način se pač zelo slabo vtrja državljanska zavest!

DORNBERG.

Nesreča nikoli ne počiva! Do tega prepričanja je gotovo prišel tudi Uršič Franc iz Drage. Pri delu mu je padla težka skala na desno nogo in ga precej poškodovala. Prepeljati so

ga morali v goriško bolnišnico, kjer bo ostal po zadržilu zdravnikov najmanj tri tedne.

IDRIJA.

Dolgo se nismo oglasili in zdi se kakor da bi spali, toda v resnici se pridno gibljemo. Dne 3. t. m. je mel telovadni odsek svoj ustanovni občni zbor. Med drugim se je sklenilo, da se takoj začne s telovadbo. Novo ustanovljenemu telovadnemu odseku želimo kar najboljši uspeh. Dne 10. t. m. je pa »Dramatični odsek« »Katoliške delavske družbe« priredil gledališko predstavo v rudniškem gledališču. Vprijaznil je znano Fiužgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Igra je nepričakovano dobro uspela, posebno ako se pomisli, da so imeli igralci le malo časa na razpolago za vaje. Režiji bi priporočali, da drugič ne pusti v dvorano takih, ki imajo namen med igro delati nemir. Želimo, da bi dramatični dsek kmalu priredil zopet kako predstavo.

IZ REŠKE DOLINE.

V »Malem Listu« od 8. t. m. čitamo, da so v noči od 27. do 28. maja obiskali tatovi premsko cerkev. Vstrašili so se pa na sredi cerkve stoječe mrtvaške truge, ki je ostala tam čez noč, pogrnjena s črnim in odšli, ne da bi kaj odnesli. Odložili so obisk na poznejši čas. Gospod župnik Zgajnar je po tem nenapovedanem obisku shranil cerkvene dragocenosti v župnišču. No v noči 10. junija so zopet prišli nočni častilec rumenega zlata in bakrenih »centezimov«. Ravno isti dan je pa župnik spraznil železno skrinjico pri stranskem oltarju v kateri je bilo lir 51. Oh, in presenečenje! Tat je skrinjico izruval z železno štango iz zidu, toda notri ni bilo niti centezima. Šel je nad tabernakelj, tam vlomil, vzel ciborij s hostijami, in »lunulo« s hostijo za v moštranco. Ciborij je iz pleha, vreden nov mogoče 50 lir. Lunula ima vrednost še v tem, ker jo sedaj ni za hostijo. Vsekakor pa je imel tat zelo slabo noč.

MESTNE NOVICE.

Za smeh in kratek čas.

Zgodilo se je v Gorici. Neki italijanski odvetnik, ki se kot dober državljani strogo drži vseh predpisov, je pisal svojemu klijentu na Vogrsko. Ker se pa naše prijazno Vogrsko, po največji modrosti italijanskih ukazodajalcev in ne imenuje več Vogrsko, temveč »Villa Bianca«, je tudi naslovil svoje pismo z »Villa Bianca«. Toda glej čudo! Goriška pošta je vrnila pismo z opombo, da ji je kraj neznan. Pa se še najdejo ljudje, ki zabavljajo čez spakedranke, s katerimi se prekršča naša lepa krajevna imena! Ali ni naravnost protidržavno, če se skuša vsaj omogočiti promet v lastni državi?

Davek na zemljiški dohodek.

Opozorjamo ponovno vse prizadete, da morajo vložiti najkasneje do 30. t. m. na davkarji svoje prijave gled. davka na zemljiški dohodek. Na deželi se tozadevne prijave odda županstvu. Kdor prijave ne bo pravočasno oddal, zapade kazni, ki jo določuje zakon.

Sveze gobe.

Mestni komisar razlašča, da se smejo sveze gobe prodajati samo na trgu za zelenjavo na Verdijevem tekalisu. Radi varnosti kupujočega občinstva se tam vsak kos z gobami natančno preišče in se le potem pripusti v prodajo. Vsaka od zdravstvene nadzorne oblasti preiskana kosara mora imeti listek, iz katerega je razvidno, da so gobe zdrave in vzieme in ne strupene. Prosta pro-

daja gob po mestu je strogo prepovedana. Prodajalcem se zapleni blago in bodo tudi kaznovani.

Tombola.

Kakor vsako leto se bo vršila tudi letos na praznik Sv. Petra in Pavla 29. t. m. na Travniku občijna tombola. Začela se bo ob 6 1/2 popoldne. Cinkovina bo 500 lir, tombola 1000 lir. Čisti dobiček je namenjen za »Collegio civico maschile«. Na naše sirotišče so najbrže pozabili.

»La Nave« v Gorici.

V petek zvečer je neka potujoča gledališka družba vprijaznila v goriškem gledališču D'Annunziovo znano založbo »La Nave«. Je to eno najboljših D'Annunziovih del Svojeas je vzbudila v bivši Avstriji mnogo prahu, ker govori o Adriji kot o »mare nostro.« »La Nave« od sobote se bridko pritožuje, da je bil obisk predstave zelo slab. Pravi, da je bila tragedija pisana za takrat se neodrešene pokrajine in da je zato odsotnost občinstva naravnost neopravičljiva. Izgovor, da je bila visoka vstopnina, ne drži, ker za take izredne prilike je treba že nekoliko globokejše seči v zep. Dvomimo, če bodo ti opomini našli odprta ušesa. Razni dogodki in sedanje gospodarske prilike so Goricane zelo ozlovoljili in se je njihovo navdušenje za odrešenje zelo ohladilo.

V varstvo zdravja.

Mestni komisariat nam je dopisal daljšo okrožnico, v kateri navede vsa določila, ki jih je ukrenil v varstvo zdravja. Naj jih kratko na-

zakrta v skalovju in grmovju. Tako se tudi takrat ni uradnikom posrčilo, da bi navzlic skrbi preiskavi našli ta vhod. Nekaj dni pozneje je tudi James Starr v Harryjevem spremstvu ta kraj natančno preiskal. »No, zdaj imamo pripomočke, da bomo lahko vrazžev ree natančno podučili!« se je nasmešnil, »torej zlogom vi dulovi, skrati in ognjene čarovince!« »Jaz ne mislim, je ugovarjal Harry, da bi bil to povod, da si radi tega čestitamo. Njihovi namestniki v resnici niso ničvredni in še slabši lahko postanejo.«

»Prav imas Harry, je odvrnil inženir, toda kaj naj ukrenemo proti njim! Očividno so ti hudobneži, ki strše po jami, porabili predor kot vez z zgoranjim svetom. Nedvomno so v oni viharni noči z bakljami v rokah privabili »Motalo«, da bi si prilastil njen »Preostanke kot nekaj obrežni roparji, če bi jih te namere ne preprečili Jack Ryan in njegovi tovariši. Toda zdaj nam je vse jasno.

Tu je vhod v roparsko jamo in obstoja le vprašanje, če tu še stanujejo prejšnji prebivalci?»

»Gotovo, kajti Nell vtrepče vselej, kadar se o tem kaj omeni, je odvrnil Harry zaupljivo.«

Harry je imel prav. Ako so zagonetni prebivalci te jame zapustili ali bili celo mrtvi, bi deklica gotovo ne imela več vzroka, da bi se nadalje molčala. Jamesu Starru se je zdelo n. obhodno potrebno, da razjasni to skrivnost. Shutil je, da od tega morda odvise vsa bodočnost velikega premo-govnika. Znova so zopet poskrbeli za kolikor mogoče natančno preiskavo, o kateri so obvestili tudi oblasti. Nekateri uradniki so skrivaj zasedli razvaline dundonaldskega gradu. Harry sam se je več noči skrival v grmovju, ki je pokrival griček. Vse zaman! Odkrili niso ničesar! Nobeno človeško bitje ni izstopilo iz predora. Slednjič so bili prepričani, da so hudodelci novi Aberfoyle zapustili, ker so menili, da je zapuščena Nell v glo-

bini umrla. Predno so začeli kopati so se zločinci lahko skrivali po jami, saj se jim ni bilo treba bati preiskave. Sedaj pa so se razmere popolnoma izpremenile. Njihovo taborišče bi prav težko ostalo prikrito. Lahko bi torej zavladalo mnenje, da se ni treba ničesar več bati. In vendar se ni mogel James Starr popolnoma umiriti. Tudi Harry je mislil in mislil in ponovno govoril o tem. Rekel je: »Gotovo je Nell v zvezi s to skrivnostjo! Če se ji ni ničesar več bati, zakaj ona še nadalje molči? Nedvomno se čuti pri nas srečno in ljubi nas vse. Ona spoštuje mojo mater. Če molči o svoji preteklosti in o tem, kar bi nas pomirilo glede prihodnosti, tedaj teži njeno dušo važna skrivnost, ki ji v svet ne dopusti, da bi jo nam odkrila. Morda je mnenja, da mora bolj v našo kot njeno korist molčati. V sled ta-kih premišljevanj so sklenili, da v pogovoru vse opuste, kar bi mlado deklico spominilo na njeno prošlost.

JULES VERNE:

ČRNA INDIJA

ROMAN.

Prosto poslovenil Z. Z.

Dva meseca pozneje, pa naj bi njegova vera dobila še hujski udarec. Harry namreč je odkrival nekaj nepričakovane, kar je deloma razložilo prikazen ognjenih čarovnic na razvalinah dundonaldskega gradu. Po dolgi trajni preiskavi južnega dela jame tega podzemnega labirinta, ki je trajala več dni, se je Harry splazil v povprečno navzgor vodeči hodnik, ki se je vil skozi skalovje.

Kako se začutil, ko je mahoma začutil, da se nahaja na prostem zraku. Galerija se je končala tik pri razvalinah dundonaldsk grad. Med novim Aberfoylem in med gradom je torej obstojala do sedaj neznan vez. Gorenje odprtine tega predora niso mogli dobiti — tako močno je bila

NABREŽINA.

Naša starodavna kamnoseška obrt se počasi boljša. Do zadnjega je bilo zaposlenih v vseh naših kamnolomih samo okrog 100 — 150 delavcev, sedaj se je njih število dvignilo nad 300. Nekatere tukajšnje firme so dohile večja naročila in je za dve leti zagotovljen zaslužek vsaj tem tristo delavcem. Upamo pa s precejšnjo gotovostjo, da pridejo še nova naročila ter bo dobilo še več brezposelnih dela in kruha. Dosedanja naročila so po večini za tuzemstvo, samo nekaj malega gre v inozemstvo.

KOVARID.

Vest, da bo tolminska podprefektura vkinjena in pride naš okraj pod Čedad, nas ni prav nič razveselila. Sicer imamo s Čedadom res pripravne zveze, vendar nikakor ne more-

mo biti zadovoljni, da se nas tako cepi. Tolmin je naravno središče naših gor in dobimo tam tudi najlažje kakega znanega človeka, ki nam gre na roko, če nismo zmožni italijansčine. Tudi prav dobro razumemo, zakaj nas tako cepijo! Gotovi ljudje menijo, da bomo imeli temnanj odporne sile, čimbolj nas razkrope in razdele. Pa najbrže se bodo zmotili v svojih računih. »Mi pa ostanemo kakor smo bili«, pravi pesem.

KANAL.

Umrl je v Kanalu dne 8. t. m. v 70 letu starosti posestnik Štefan Medvešek. Pred tremi leti ga je udarila neka italijanska mula in od takrat ni bil več pri popolnem zdravju, zdaj je podlegel.

Naj počiva v miru! Žalujejo družini naše sožalje.

pršica. P.: Zavijač — trtjon. Pegan: Prašna žitna smet. Poljedeljske razmere Estonije. Alojzij Bajec: Knjigovodski tečaj. Tržni pregled. Smrtna kosa: † Gustav Pirc; † Ivan Kokošar.

VALUTA.

Nem.-avstr. krona 0,0320; dinar 24; dolar 21,70; 20 frank-novec 83; lira šterlina 100,30.

Vozni red železnic veljaven od 1. junija

Podbrdo	Gorica	Trst.
Podbrdo odh.	— 5.05 9.20	16.40 20.50
Hudajužna	— 5.19	16.54
Grahovo	— 5.35	17.10
Podmelec	— 5.45	17.20
S. Lucija Tol.	— 6.10 9.49	17.55 21.23
Avče	— 6.33	18.10
Kanal	— 6.44 10.08	18.21
Plave	— 6.54	18.38
Gorica N.	5.20 7.26 10.33	19.05 22.09

St. Peter	5.29	19.13
Volčjadraga	5.37	19.20
Prvačina	5.50 11.00	19.30 22.29
Rihemberg	6.05	19.45
Št. Danjel	6.33 11.29	20.07
Dut.-Skopo	6.43	20.17
Repentabor	6.57	20.21
Opčine	7.06 11.56	20.39 23.19
Trst D. P.	7.45 12.25	21.15 23.46

Trst — Gorica — Podbrdo.		
Trst D. P. odh.	5.35 6.10	16.30 17.25
Opčine	6.07 7.04	17.01 18.15
Repentabor	7.14	18.25
Dutovlje-Skopo	7.24	18.34
Št. Danjel	7.35	17.28 18.45
Rihemberg	7.46	18.58
Prvačina	6.52 8.01	17.49 19.11
Volčjadraga	8.09	19.22
Št. Peter	8.19	19.31
Gorica Nord	7.21 8.31	18.17 19.43

Plave	8.55	20.07
Kanal	9.08	18.47 20.17
Avče	9.18	20.28
Sv. Luc.-Tolmin	8.12 9.45	19.12 21.01
Podmelec	10.01	21.15
Grahovo	10.11	21.23
Hudajužna	10.35	21.41
Podbrdo	8.50 10.50	19.50 21.56

Gorica — Ajdovščina.		
Gorica J. P.	odh. 7.15 13.40	18.35 19.25
Št. Peter	7.29 13.52	18.46 19.37
Volčjadraga	7.41 14.03	19.48
Prvačina	doh. 7.49 14.11	19.55

	odh. 8.05 14.16	20.--
Dornberg	8.13 14.24	20.08
Batuje	8.25 14.36	20.20
Kamnje	8.37 14.48	20.32
Debravije	8.48 14.59	20.43
Sv. Križ-Cesta	8.56 15.07	20.51
Ajdovščina	9.05 15.17	21.--

Ajdovščina — Gorica.		
Ajdovščina	odh. 4.45 *)	11.10 16.15
Sv. Križ-Cesta	4.55	11.25 16.25
Dobravlje	5.02	11.32 16.32
Kamnje	5.11	11.41 16.41
Batuje	5.23	11.54 16.53
Dornberg	5.37	12.06 17.07
Prvačina	doh. 5.42	12.11 17.12

	odh. 5.46	12.13 17.17
Volčjadraga	5.54	12.35 17.35
Št. Peter	6.08 7.39	12.47 17.39
Gorica J. P.	6.17 7.48	12.56 17.48

VIDEM	GORICA	TRST
Odih.	Odih.	Doh.
5.25	6.28	8.15
8.00	8.59	10.45
10.10	11.19	12.40
14.00	15.09	16.55
*) 17.30	18.35	—
19.55	21.01	22.55

TRST	GORICA	VIDEM
Odih.	Odih.	Doh.
—	*) 5.56	7.00
6.05	8.00	9.09
9.40	11.36	12.35
13.10	14.57	15.45
16.40	18.17	19.35
18.00	20.01	21.05

*) Ob nedeljah ne vzi.

Književnost in umetnost

Koncert Pevskega društva »Ilirija« v Trstu se bo vršil 24. junija, to je drugo nedeljo v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Začetek ob 20 uri. Pevovalja je Srečko Kumar. Sodeluje gđe. Anica Čokova s tremi solospelvi. Na programu so sledeče točke:

E. Adamič: Krist je vstal. Pomlad na Goriskem. Jurjevanje. Bog daj srečo. M. Kogoj: Holadrijo, otroški zbori. L. Vinci: Zvezde zarjajo pokojno. F. Gerbič: Oj sijaj, sijaj solncec. Narodna. A. Hajdrih: V tibi noči, moški zbori. B. Ipavec: Narodna. Vse mine. G. Krek: Idila, mešani zbori. E. Adamič: Kje si dragi, da te ni, ženski zbor s spremljevanjem klavirja. St. Premrl: Zakaj, mešan zbor. E. Adamič: V Indijo. J. Pavšič: Uspavanka. Kaj mi pravi ptiček. Poje gđe. Anica Čokova. E. Adamič: Na saneh. Narodna, mešani zbori. Svatva na poljani, osmeroglasen mešan zbor s spremljevanjem klavirja. Prilite!

Novi zbori.
Umetniška založba v Trstu je izdala sledeča dva zbora: Marij Kogoj: Nageljni poljski (besedilo Josip Murn), mešani zbor; Stanko Premrl: Naša pesem (besedilo dr. Jos. Debevec), mešani zbor s spremljevanjem klavirja. »Nageljni poljski« stanejo 3 lire. »Nasa pesem« 5 lir. Oba zbora sta na prodaj v knjigarni Štoka v Trstu ter v Narodni knjigarni in knjigarni KTD v Gorici.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. A. v H.: V zmislu zakona ima lahko vsakdo obrtnico in vrši lahko svojo obrt. Kakor se pa dogodi, da vzamejo obrtnice tukajšnjemu državljanu, tako in še lažje doleti to inozemca.

F. S. Š., župnik: O obstoju kakega podjetja po kakoršnem vprašujete, nam ni ničesar znanega. Vizum na potni list bi Vam eventuelno mi poskrbeli.

Zadnjič se nam je v oglašju tvrdke A. Passero G. Chiesa Videm, Via Zolletti 4, 6, 8, 10, pripetila neljuba pomota. Tvrdka bo razprodajala namreč prve dni v juliju **velik zemljevid** Furlanije v meri 1:100.000. Prednaročila naj se pošiljajo na **naslov tvrdke v Vidmu** (in ne v Rimu kakor je stalo v oglašju).

DAROVJ.

Za Slovensko sirotišče: Hranilnica in posojilnica v Pevni 200 L, preč. g. kurat Herman Trdan 10 L., N. N. 50 L.

Za »Alojzijevišče«: Sl. kmetijska hranilnica in posojilnica v Komnu 100.— L; vlc. g. Gregorec Srečko, župnik, 10.— L; vlc. g. Arko Leopold kaplan, 4 L. Srčna hvala!

Gospodinje Vam to velja:

Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine

„PEKATETE“
So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Modro galico, nalašč izdelano za škropljenje trt, ima vedno v zalogi in jo oddaja kg po 2 L 62 c **Slovensko kmetijsko društvo v Gorici** (skladišče v Gosposki ulici — zdaj Giosue Carducci št. 6).

VABILO

na občni zbor »Zadruga« po vojni namreč resnična vrednost obilicij, kih cerkvas, ki se bo vršil v četrtek dne 21. junija 1923 ob uri 9 in pol v zadrugi prostorih, Via Mazzini 4 s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora, 2. Poročilo načelstva, 3. Poročilo nadzorstva, 4. Čitanje in odobritev bilance, 5. Volitve načelstva in nadzorstva, 6. Slučajnosti. Načelstvo.

GOSPODARSTVO.

„Gospodarski List“ in naše ljudstvo.

Naš narod v Italiji se peča predvsem s kmetijstvom: z obdelovanjem zemlje. Ker pa je pri nas zemlja razdeljena na zelo majhne dele, zelo majhna gospodarstva, ki malo kedaj zadostujejo za preživitev kmetovalčeve družine, je moral naš kmet za pred vojsko iskati postranskega zaslužka v mestih, v tvornicah, pri železnici, na cesti, v gozdu ali drugod. Truditi in mučiti se je moral naš človek, ako je hotel imeti od zemlje toliko, kolikor je potreboval za svojo družino.

Danes so za nas razmere precej spremenjene. Ker ni postranskih zaslužkov, ker ni odih del kot so bila pred vojno, ne zapuščena naših vasi toliko moške sile kot prej, kdor pa gre, gre navadno v Ameriko. Marsikateri se je iz mesta vrnil, ker je videl tam samo brezposelnost in začel zopet obdelovati zemljo, ki je danes v prvi vrsti poklicana, da naš narod preživi in ohrani naše lepe kraje našim potomcem.

Od zemlje moramo zahtevati toliko, kolikor zemlja sploh more dati, dala pa bo tem več, čimveč ji bomo posvečali pažnje, čim skrbnejše jo bomo obdelovali. Z zemljo moramo tako ravnati, kot zahteva od nas napredno kmetijstvo, izboljšati moramo v marsičem načinu obdelovanja in usposobiti pravzaprav ete panoge, ki so najbolj dobičkanosne.

V stari Avstriji je bilo kmetijstvo zenica v očesu države, ki ga je potom deželnih odborov in različnih podpiranih ustanov pospešavala, dajala poduk in navodila. Bile so dobre kmetijske šole, bilo je precej različnih podučnih tečajev, država je dajala podpore in premije.

V tem oziru je danes za naše ljudstvo zelo slabo preskrbljeno in smo v novih političnih razmerah prišli izpod dežja pod kap. Deželni kmetijski urad v Gorici priredi res tu pa tam se kakšen tečaj v slovenskem jeziku in se zavzema kolikor toliko tudi za kmetijsko nadaljevalne tečaje, vendar pa je vse to mnogo premalo. Kaj pa bo tedaj, ko bo kmetijski urad popolnoma likvidiran in bo o vsem odločil Videm? Skoraj gotovo ne bo nič boljše, kot je danes. Oblasti v Trstu so se do danes presneto malo zanimale za napredek kmetijstva in tudi gg. profesorji okoli »Societá agraria« se zanimajo za kmetijstvo le v idealnem smislu, to se pravi, da o kmetijstvu samo teorizirajo. V Istri je v tem oziru mnogo bolj zivalno, tam se vse predavanja in tečaji drug za drugim, dele se podpore itd., a od vsega tega ima naše ljudstvo bore malo ali nič, ker se vrši vse le v italijanskem jeziku.

Za enkrat zavisil pri nas ves napotek v kmetijstvu, vsa strokovna izobražna našega kmetijskega ljudstva le od zasebne inicijative in v tem oziru so naše gospodarstve in prosvetne organizacije izvršile že precej dela (posebno obe »Zadrugi Zvezi«, »Prosveta« v Trstu in

»Prosvetna Zveza« v Gorici), a vse to delo ni rodilo in ni moglo roditi velikih uspehov, ker ni bilo urejeno. Pri nas bi bila nujno potrebna močna strokovna organizacija, ki bi vršila približno isto delo, kot ga je vršila Kranjska Kmetijska družba — sedaj Kmetijska družba za Slovenijo. — ki je ostavila na tem ozemlju nič manj kot 35 svojih podružnic.

Mogoče bomo kedaj prišli do podobne organizacije, katero bi država morala podpirati, za ustanovitvijo take organizacije moramo stremeti, a ker je še nimamo, moramo vsaj širiti strokovne knjige, kmetijski strokovni tisk. Knjig, ki bi odgovarjale našim razmeram, ki se vedno bolj ločijo od onih v ostali Sloveniji, danes se nimamo, imamo pa dober strokoven list, na katerega moramo biti ponosni. »Gospodarski list« danes našim razmeram popolnoma odgovarja, v čemur pa bi se moral se izpopolniti, se lahko izpolni, ker ima dovolj sodrudičnikov in vseh poljih in v vseh kmetijskih panogah.

Letos napravljajo različni zajedalci veliko škodo na sadnem drevju in na polju, od povsod se slišijo pritožbe. Naši kmetje si ne znajo pomagati in nobenega ni, ki bi jih podučil, kmetje ne vedo, kje bi si poiskali dober svet. »Gospodarski list« je opisal že skoraj vse te zajedalce in svetoval protisredstva, to pa mnogo ne pomaga, ker je lista premalo med našim ljudstvom.

Lansko leto je »Gospodarski list« v drugi polovici leta zelo neredno izhajal ter tako izgubil mnogo prijateljev. V letošnjem letu pa se je list krepko postavil na noge, dobil mnogo priznanih sodrudičnikov in nadkriljuje po svoji vsebini čisto gotovo vse podobne liste v Italiji. Dolžnost vsakega od nas je, da ga čitamo in čitamo, vsaj vsaka druga hiša bi morala biti manj »načelna« ing. Rustja.

Cene na trgu v Gorici.

Dne 15. t. m. si dobil na goriskem trgu blago po sledečih cenah: 2,40 do 3 L.; čebula 60 do 80 st.; navadni fižol L. 1,60 do 1,80; fižol kocks L. 3 do 3,20; sveži grah L. 1,60 do 1,80; radič 60 st. do 1 L.; spinača L. 1 do 1,20, črešnje L. 1,60 do 2,60; sirovo maslo L. 12 do 14; prekuhano L. 17 do 18; mleko L. 1,20 do 1,40 liter; Med po 8 L. kg.; jajca 45 do 50 st. kos.

»Gospodarski List«

se naroča v Gorici, Corso Verdi 37. Junijeva številka, ki je izšla prejšnji teden, ima sledečo vsebino:

Gospodarska povzdiga. Kolobarci g. R.: Vzreja telet. M. Kovačič: Rjavenje vina. Inž. R.: Zivinoreja in naše Gore. Ing. Jos. Rustja: Naše črešnje. Gospodarska navodila za junij. P.: Trsna

Slovensko kmetijsko društvo v Gorici dobi meseca avgusta in septembra t. l. več vagonov prvovrstne, zadržane, 16 — 20% **Tomaževih žlindre** (podlaga 18% fosforove kisline). Kdor jo želi imeti, naj se zgleda v uradu ulica Contavalle št. 7 najkasneje do konca julija t. l.

»Korrespondentinja, knjigovodkinja z dvoletno prakso zmožna slovenskega in italijanskega jezika ter strojepisja, išče službo najraje pri kakem podjetju.« — Naslov pove uprava.

Resnemu, podjetnemu trgovcu z ještinami v slovenskem okraju ponujamo važno dobičkanosno opravilo. *Pisane poudarke na upravo »Goriške Straže«* pod šifro: »200«.

Ivan Cotič
kamnoseški mojster
SOVODNJE pri GORICI
se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo nagrobnih spomenikov in drugih v to stroko spadajočih del.

DEVIN. Županstvo Devin naznanja da starodavni konjski semenj Sv. Ivana se bode vršil v Devinu v nedeljo 24. t. m. — Županstvo obli ne Devin.

Mizarski mojstri! Oskrbništvo dve kve Sv. Lucija da napraviti 20 kvenih klopi iz hrastovega lesa. Načrt klopi bo na vpogled v župnišče (kaplaniji) od 20. — 29. junja. Kdor bi nameraval prevzeti delo, mora do 8. julija poslati svo. ponudbo cerkvenemu oskrbnistvu. Delalo se bo pri Sv. Luciji.

Hranilnica in posojilnica v Trnovem reg. zad. z neom. zav. vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 1. julija 1923 ob 4. uri pop. v Trnovem v zadružnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. odobritev računov za 1. 1922, 4. volitev načelstva in nadzorstva, 5. slufajnosti.

V slučaju nesklepenosti tega občnega zbora se sklicuje isti dan pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepen ob vsakem številu navzočih zadružnikov. — K oblihi udelež. bi vabi načelstvo.

FELBERBAUM & ROLICH

(prej Hečič & Koritnik)

Gorica - Corso Verdi štey. 7 - Gorica

Velika izbira moškega in ženskega sukna, raznovrstnega zefirja, perkala ter perila, velika zaloga pletenin in vezenin, kakor tudi vsakovrstnega blaga za neveste, drobnine ter vseh potrebnih za krojače in šivilje.

NA DROBNO!

NA DREBLO

Tomaževih žlindre

letos vsled zasedbe Porurja ne bo lahko dobili in zato naj zadruge in posamezniki čimprej izročijo svoja naročila

Zadružni Zvezi v Gorici

Corso Verdi 37, lastno poslopje, kamor se je preselila

ADRIA ČEVLIJI

izdelek „Čevljarske zadruge v Mirni“

Lastne prodajalne:

GORICA, Corso G. Verdi 22
TRST, Via dei Rettori 1.

Izkušeni civilni geometer

DOMENICO ROCCO

bivši geometer I. reda na zemljišč. knjigi - Gorica, Corso Vitt. Em. 31

POZOR!

na staro slovensko tvrdo

Razprodajam pohištvo po jako znižanih cenah in sicer

Omare	od 200 lir naprej
posteljnjake	90 " "
vzmeti (šušte)	70 " "
blazine	60 " "
kompletne spalnice 800 " "	" "

Velika izbira navadnih in finejših sob, kakor tudi železnih posteljnjakov.

Priporoča se

Ant. Breščak

največja zaloga pohištva na Goriškem z lastno tovarno v Gorici. Via Carducci 14 (prej Gosposka ulica) in V. C. Favetti št. 3

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Reinhardt & Symann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerno!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

POZIV

k subskripciji novih delnic XIII. emisije.

Od občnega zbora delničarjev dne 6. maja t. l. k temu pooblašeni upravni svet Ljubljanske kreditne banke provaja na podlagi odobrenja Ministrstva za trgovino in industrijo z dne 7. novembra 1920 VI št. 3199 zvišanje delniške glavnice

od 20.000.000 na 25.000.000 dinarjev z izdajo 50.000 novih delnic po Din 100.- nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem se ponudi 40.000 delnic v nominalnem iznosu 4.000.000. — dinar ev tako, da smejo optirati na vsakih pet starih eno novo po tečaju Din. 175.— tel quel. V izvrševanju opcije morajo predložiti delničarji stare delnice brez kuponskih pol na blagajnah nižje navedenih mest k prekolokovanju. Inozemskim delničarjem, ki ne stanujejo v enem subskripcijskih mest, ni treba vpošiljati delnic, temveč morajo le točno naznaniti njihove številke in jih na morebitno zahtevo predložiti v prekolokovanje mestu, ki se jim bo naznanilo. Odlomki izpod 5 delnic se ne upoštevajo.
2. Novim reflektantom se ponudi 10.000 delnic v nominalnem iznosu Din. 1.000.000. — in vse od dosedanjih delničarjev nevpisane delnice po kurzu Din. 215.— tel quel za delnico.
3. Protivrednost vseh subskribiranih delnic je plačljiva naenkrat takoj ob subskripciji.
4. Potrdila o vplačilu se morajo skrbno shraniti.
5. Vse nove delnice so deležne dobička za celo tekoče leto in imajo kupon za leto 1923.
6. Subskripcija traja od 10. junija do 25. junija 1923.
7. Kot subskripcijska mesta so določene:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v **TRSTU, GORICI, Brežicah, Celju, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu in Splitu;**

Hrvatsko-slavonska zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu;

Beogradska ujedinjena banka v Beogradu;

Zivnostenska banka, filijalka Wien, Wiener Bank Verein Wien, in

Zivnostenska banka v Pragi.

8. Dodelitev neoptiranih delnic je pridržana upravnemu svetu in se izvrši kar najhitreje, za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najpozneje do 31. julija t. l.

9. Izročitev novih delnic se bo izvršila proti vrnitvi subskripcijskih potrdil do konca tekočega leta.

10. Uspeh gornje subskripcije je zagamčen po posebnem garančnem sindikatu.

V LJUBLJANI, dne 1. junija 1923.

Upravni svet.